

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyilt tér sora . korona.</p>
---	--	---

Húsvét.

Némuljon el köztetek a harag, a félreértés; szívetek ne érezzen boszút, csak szeretetet. És ha mégis maradna bennetek valami az átkos viszályból, tekintsetek fel a Golgota keresztién függő, tövissel megkoronázott Istenemberre és elsimul lelketekben a rossz érzéseknek minden hulláma.

Nézzétek meg azt a sápadt, halálra vált arcot, nézzétek meg a szegekkel átlukasztott kezeket és lábakat; tekintsetek fel arra a lándzsával átdöfött szívre, mely szeretettől dobogott mindvégig . . . aztán hajtsátok le bűnbánó töredelemmel fejeteiket és melleteket vervén mondjátok: «mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa.»

Igen! Mert a mi bűnösségünk, a mi vétünk, a mi hideg közönyünk minden jó iránt, ez vitte Őt oda, a szenvedések legnagyobb, legfenségebb helyére, a Golgotára.

És Ő szeretettel, megadással, szeliden mint a bárány, — eltúrta a legmegalázóbb, legkinosabb halált, a keresztre feszítést miérettünk, bűneinkért . . .

Ámde ezt a sötét, tragikus pénteket, követi egy diadallal fényel, sugárral teljes, dicső nap: a feltámadás napja! Mikor az egész világon végigzeng az örömteljes ének: Feltámadott! Alleluja!

Az Eszme, az Igazság legyőzte tehát a halál sötét éjjelét, mely egy percig, diadalmaskodni látszott amazokon . . .

Eljött a rózsás hajnal és elűzte a sötétség árnyait a földről.

Alleluja! Mennyi örömet, mennyi reményt foglal magába ez a rövid kis szó! Eloszlatja szívünkrol a hideg közöny fagyos jégpáncélát, lelkünk egéről a sűrű ködöt, hogy helyet engedjen a remény ragyogó napjának, annak a napnak, amely egyedül képes derűssé tenni földi vándorlásunk idejét.

A feltámadás nagy ünnepe nemcsak a természetben jelenti a tavaszt, a virágnitító enyhe kikeletet; hanem az emberi szívben is eljöttét jelenti egy tisztább, szebb időnek. Mert az emberi lélek is feltámad a bűnhalál zord sötétségéből és megújulva, megtisztulva remél feltámadása után — örök hazát. A Megváltó szent kereszti mutatja meg a helyes utat, amelyen oda eljuthatnia lehet.

És ez az útmutató egyszersmind menedékünk is válik, akkor, amikor az élet tengerén vésszel, viharral küzdve a hullámok már-már összecsapnak a fejünk felett és azt hisszük, hogy ott veszünk a zajgó piszkos habokban, és ime! akkor pillantjuk meg magunk előtt a kereszt dicssugártól körülfolyt

alakját, és remegő karokkal, csüggedő fáradt szívvel átkaroljuk azt a szent fát, amelynek árnyában új erőt, új bátorságot, új kitartást merít magába lelkünk és ismét fölemelt fővel, erős szívvel indúlnak harcolni, küzdeni, tovább . . .

Lépjétek be ezen a mai öröm napon, a kereszt diadalmának legnagyobb és legszebb ünnepén, bizó lélekkel a templomba és örömeljes, buzgó szívvel mondjátok utánna a hívők seregének, azt a pár szavat, mely visszaadja reménységteket és bátorságotokat a további megpróbáltatásokhoz, amelyek még érhetnek beneteket: Feltámadt Krisztuss e napon. Alleluja!

És én bizton hiszem, hogy új embereként fogtok kilépni a templomból.

Új emberekként, kiknek szívében csupán a nemes érzelmek találnak helyet, a gonosz indulatokat és szenvedelmeket pedig, amelyek a legnagyobb szeretetet kereszthalálra vitték, örökre száműzitek onnét.

És akkor lesz majdan a feltámadás ünnepe fényes és ragyogó, amikor a rossznak nem lesz helye egy emberi szívben sem, a világon. Akkor zenghetjük igazán örömmel:

«Feltámadott! Alleluja!»

Németh Böske.

A Miatyánk-rét.

I.

Gyönyörűség volt nézni a szép darab földet. A várostól félóránnyira, a hegység küszöbén terült el. Sehol olyan buja a fű, mint itt, sehol olyan haragoszöld, akár a smaragd. Aki csak elhaladt a Miatyánk-rét mellett, irigykedve mondta:

— Mégis csak szerencsés ember ez az Illés Ferenc! Ővé a legszebb birtokrész az egész határban.

Mert a Miatyánk-rét messze fölnyúlt a hegységbe. Csak el kellett hagyni a macskakapaszkodót, mely sziklás hegyhátként keresztül vágta a roppant kaszálót s a másik felén még virágzóbb, még üdőbb volt az erdőben elterülő tisztás.

Az Illés-család jó száz esztendeje bírta a Miatyánk rétet. Ott a Kiskárpátok alján drága a széna s mert Illések évenként négyszer is kaszálhattak, bőven jövedelmezett a birtokuk. Milyen fű is volt az! Köröskörül illatozott az egész vidék s ha felszél támadt, a város levegőjébe csupa fűszert hozott esténként, amiól majd hogy meg nem ittasodott a finnyásabb kisasszonyság.

A városkában Illés Ferenc az első polgár volt. Nem házasodott meg. Emberkerülő hírében állott. Csak ritkán jött be a városkába. Ott tanyázott a réti majorban, néha meg, a meleg nyári hetekben fűhúzódot a szőlőjébe, melynek közepén nagy présháza állott. Ebben két szobája, konyhája, éléskam-

rája köből épült, s olyan otthonos, hogy télen is bevált szállásnak. Irigyei, ha szó esett róla, hozzá tették:

— Hát még a pincéje! Milyen sora a teli hordóknak! Ha kápolna lenne az a boltíves, földalatti csarnok, de sok ájtatos embert látna!

Am vendég sohse fordult meg sem a majorban, sem a présházban. Hejh, pedig volt ott vigasság valamikor. Kivált, amíg a kackiás Illés Klára idehaza kacérkodott az unoka bátyjával, Ferenc urammal. Hajnalig, de sokszor verőfényes délig tartott a szüreti dárídó, meg a tánc. Most is emlegetik az utolsó mulatságot, azt a híreset, melyen Illés Ferenc el akarta gyűrtetni Klárát. Már tisztában voltak szíveik. S a férfi elérzékenyült.

Az lesz a boldogságom, ha két Illésre adja áldását a pap. Hadd engesztelődjön meg a haragos két ősi, akik egymás életére törtek. Én vagyok a meggyilkolt ivadéka, te a földönfutó unokája vagy. Az utolsó Illések, akik, azért lesznek egymáséi, hogy ne legyenek a legutolsók . . . Szeretsz-e, Klára? Szeress, mert az életemet te tartod meg!

— Akkor hát élj, Ferenc! A szerelmem éltesen . . .

Húzta a cigány, csengtek a poharak, a szüretelő lányok s legények nótái meg-megcsendültek és Klára engedte, hogy Ferenc átkarolja, meg is csókolja ott a vendégek előtt.

Csak amikor a fiatal Verpeléthy Andor báró közelebb lépett s mohó tekintetével rátapadt a feketehaju, kipirult Klárára, akkor rezzent meg a leány és gyorsan kibontakozott a rokon karokból.

— Jézus! Hisz táncolnom kell. A báró úr vár is már.

— Az első csárdás már az enyém lesz.

— Hát ilyen házigazda vagy? Lefoglalnál magadnak?

A báró most először tisztelte meg Illést megjelenésével. Nagy is volt iránta a reverencia. Azért röstelni kezdte a jelenetet. Idegesen fölcapta a monokliját, ám azért udvariasan, de kissé gúnyosan vetette oda a szót:

— Csak tessék. Várhatok . . .

Nos, hát így kezdődött. Várt Andor báró, de a második táncról fogva aztán övé volt Klára . . . Mivel ámithatta, csalogathatta, a jó Isten tudja! De többé Illés Ferenc át nem karolhatta a lányt. Elhidegültek egymástól, össze is zördültek egy nap:

— A báróért bomlasz! Ne hazudj! Mindent tudok. Azt hiszed, elvesz? Az ám! Leszel hát a cafatja! Már is annak tart mindenki! A lány bőszerűen ugrott föl:

— Minek mondasz? Te gyáva, te! Volnék férfi, volnék Illés, a véreddel fizetnél te is! És ráemelte kezét az erős emberre.

Ez pedig lecsapott rá és kiutasította a családi portáról.

Selyemtermelés.

Bács vármegye lakói 1906-ban közel egy millió koronát kaptak selyemtenyésztésért. Egy millió korona, nevezetes, számottevő összeg a gazdag Bácskában is. Annál nevezetesebb pedig, mert ez az összeg a szegényebb néposztály zsebébe vándorolt s ennek anyagi helyzetét javította.

Evel a millió K-val szemben Zala vármegye mindössze 9.731 K-t keresett. Százszorta kevesebbet. Oriás különbség, a két kereset között. Annál nagyobb pedig ez a különbség, mert Zala vármegye népe szegény, tehát sokkalta jobban rá van utalva arra a pénzre, amelyet a selyemgubó termelése nyújtana, mint a jómódu Bácska. Csak hogy népünk nagyon nehezen mozdul. A megszokott kerécsapásból egykönnyen ki nem zökken. Sőt nem csak a nép, maguk a népek vezetői sem. A községek vezetői a hivatalos emberek, az elöljárók sem mutatnak semmi érdeket, érdeklődést, jó akaratot e fontos gazdasági ág iránt. Különben ültetnék a szederfákat s az országos felügyelőségnek nem kellene úntalan panaszkodni a fák hiánya miatt.

Annál bünösebb pedig ez a közöny, mert a felügyelőség ugyancsak megkönnyíti a szederfák szaporítását. Ingyen küld kiültetésre alkalmas fát és sövénynek való csemétét. A községre csupán az ültetés munkája és az a csekély gondozás vár, amelyet a szívós szederfa is megkiván.

Sümegek is mind a belső, mind a külső telkein nagyon sok tere kínálkozik szederfák ültetésére. Csak hogy figyet sem vetnek rá. Ekként azután nem is tud lábrakapni a selyemhernyók tenyésztése. Küzködik a kezdet nehézségeivel. Természetesen, mikor a hernyók utolsó szakában a sok levél megszerzése bajjal-gonddal jár.

Német Gyula tenyésztő mégis kapott 89 K 98 fillért. Nem szép kereset-e ez 5 hétre s az utolsó fillérig tiszta haszon! (Bán János Tolna vármegyében 336 K-t kapott a selyemgubóért.)

Ez példa sürgősen int a szederfa tenyésztésre. E tekintetben pedig maga a város is immár tehetne jelentős lépést. A faiskolából avagy az erdőn alkalmas helyen kihatolható bizonyos területet s ezt pusztán szederfa iskolának használhatná föl. Ekként állandó és biztos alapját vetné meg a szederfa tenyésztésnek s ennek alapján a selyemhernyók tenyésztésének is.

Az akácfa kultiválását is immár fölvehetnénk a szederfa kultuszára. Mert ebből azután magától kihajtana a selyemtenyésztés, ez a biztos és szép jövődelmet hajtó gazdasági ág.

E bevezetés után a vármegye és a sümegi járás 1906-iki selyemtermelését a következőkben ismertetjük.

A vármegye 79 községében 451 család 5346 kg 20 dkg gubót termelt. Kifizetett ezért 9.731 K 14 f. Átlagos kereset 21 K 57 f. A selyemtenyésztők száma 25-tel csökkent, de az átlagos kereset 2 koronával emelkedett.

A vármegye 12 járása közül a sümegi járás az 5-ik helyen van.

A járásban 1906-ban 6 községben községben közterületeken és közutak mellett 1.385 drb. lomszedésre nem alkalmas és 374 drb. lomszedésre alkalmas szederfa volt. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 16 fa. A magántulajdonban lévő szederfákon kívül a fenti szederfákhoz köszönhetjük, hogy 23 selyemtenyésztő 284 kg gubót termelt és 513 K-t keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 25 korona volt; legnagyobb keresete pedig egy tenyésztőnek 89 K-ra rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 4.234 K-t fizettek ki a járásban.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a járás községeinek, részint a községekben lakó magánfeleknek 1906-ban 50 drb. kiültetésre alkalmas szederfát; 1.000 drb 2-3 éves szederfacsemétét. Működése óta pedig kiosztott a járásban 7.528 drb kiültetésre alkalmas szederfát; 198.366 drb 2-3 éves szederfacsemétét.

Bazsi községben 1906-ban közterületeken és közutak mellett 146 drb lomszedésre nem alkalmas és 59 drb. lomszedésre alkalmas szederfa volt. 1 selyemtenyésztő 10 kg gubót termelt és 30 K-t keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 200 K-t fizettek ki a községben.

Csehén az 1906-ban közterületeken és közutak mellett 122 drb lomszedésre nem alkalmas és 76 drb lomszedésre alkalmas szederfa volt. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 9 fa. 8 selyemtenyésztő 10 kg gubót termelt és 20 K-t keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 2 K volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 5 K-ra rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 57 K-t fizettek ki a községben.

Gyepükaján községben 1906-ban 1 selyemtenyésztő 5 kg gubót termelt és 10 K-t

keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 10 K-t fizettek ki a községben.

Gyömörő községben 1906-ban közterületeken és közutak mellett 16 darab lomszedésre nem alkalmas és 87 drb. lomszedésre alkalmas szederfa volt. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 43 db. fa. 2 selyemtenyésztő 36 kg. gubót termelt és 67 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 33 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 33 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 108 koronát fizettek ki a községben.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a községnek, részint a községben lakó magánfeleknek működése óta 3.000 drb 2-3 éves szederfacsemétét.

Elhelyezhető volna meg új ültetés gyanánt az Ukk felé vezető törvényhatósági út mentén 200 drb és a Kisvársárhely felé vezető községi közútló útján 220 drb szederfa.

A faiskolának állapota elhanyagolt. A felügyelőség 100 drb szederfát küld a községnek, hogy ez év tavaszán ültesse ki.

Mihályfa községben 1906-ban közterületeken és közutak mellett 540 drb. lomszedésre nem alkalmas és 80 drb. lomszedésre alkalmas szederfa volt. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 26 fa. 3 selyemtenyésztő 16 kg. gubót termelt és 31 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 10 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 10 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 225 koronát fizettek ki a községben.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a községnek, részint a községben lakó magánfeleknek működése óta 160 darab kiültetésre alkalmas szederfát.

Elhelyezhető volna még új ültetés gyanánt a Kisvársárhely felé vezető községi közútló útján 100 darab szederfa.

A faiskolát az állami iskola kezeli.

Sümegeken 1906-ban közterületeken és közutak mellett 568 darab lomszedésre nem alkalmas és 72 darab lomszedésre alkalmas szederfa volt. 8 selyemtenyésztő 188 kg. gubót termelt és 353 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 44 korona volt, legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 89 koronára rugott. Ezt Németh Gyula tenyésztő kapta. A selyemtenyésztés megkezdése óta 2.890 koronát fizettek ki a községben.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a községnek, részint a községben lakó magánfeleknek 1906-ban 1.000 drb. 2-3

Másnap eltűnt Klára . . . Tudta, hová menjen. Egyenesen Andor báró karjai közzé.

II.

Három, de bizony négy év is eltelt, míg a messze külföldről visszatértek. Egyelőre Budapesten éltek tovább a világukat s ez alatt Illés Ferenc nyögte az életet. Hogy Klára hazakészült, egyszeribe megemberelte magát. Mintha egyenesebb lett volna a tartása is. Be-bejárt a váriskába . . . Nekiöltözködött s olyan úri forma lett megint, mint azelőtt . . . Még a kaszinóba is fölment. Torzonborz szakállát levágatta, de hűségesen eljárt a borbélyhoz is, hogy simára beretválja az állát. Az emberek mosolyogtak:

— Mi célja lehet? Tán röstelné, ha egykori mátkája olyan féltársnak látná — ő, az előkelő dőma. Hm! hát mégis felesége Andor bárónak, vagy mi?

— Persze csak amúgy balkézre . . . Haha!

— Az ocsmány, a hitvány! — morogta Illés, valahányszor elhaladt az üresen álló Verpeléthy ház mellett. Itt fog cifrálni a szemérmellen!

És utálattal köpött egyet.

Nagy volt ám a meglepetés, amikor otthon termelt Andor báró. Hát még mikor magához hívatta Illés Ferencet fekete kávéra, csakúgy, mint az öreg báró tette, aki szerette szomszédját.

A Verpeléthyek hajdan egyedüli urak voltak a környéken. Mondják, hogy a Miatyánk

rét is az övék volt egykor, de aztán, a kuruc háborúk zivataraiban, a jó Isten tudja mi jusson, de az Illés családra szállt a szép fekvőség. Az emberek ámulva nézték, amikor Illés belépett Andor báró házába. Csöpp elfogultság se látszott rajta. A fiatal báró mosolyogva ment eléje:

— Valami üzletem volna szomszéd uram kezdte nyájasan, miközben pánthikás nagy szivarral kínálta meg s az inasnak intett, hogy töltsse a kávé.

— Üzlet? Velem?

— Reméllem ráál?

— Mi légyen az, báró úr?

— A Miatyánk rétet akarnám megvenni.

— Hát hiszen, ha megtudunk alkudni, én nem kötöm magam.

— Persze! Illés uram egyedül áll. Családja nincsen.

— Nincs nem is kell!

— Örököse sincs.

— Nem is lesz! . . .

Jótevény célra hagyom mindenemet. Azt hiszem, már nem sokára. Cudar egy élet ez, beleuntam.

Az elkeseredés kitört Illésből s amint nézte a szalmaszin bajuszú, előkelően kopaszodó, szinte madárfejű, de éles tekintetű, illatos bárót, aki cingár természetével odatámaszkodott a fehér kandallóhoz, szerette volna torkon ragadni ott, a saját fogadó termében. De ismét túrtöztette magát és kínosan mosolygott.

— Visszahúzódok a dombi présházamba. Onnan nézem a világot és meg is vetem. Eladom a majort is, meg az erdőt, ez a kettő, no meg a Miatyánk rétet megér harmincötzezer forintot.

— Sok! — válaszolt Andor báró. — Eszébe juttatom, hogy pörrel is megvehetném a rétet, mert hisz a családóm volt s ha akarom, a megyeháza levéltárából még ma kiszedik az okleveleket, amelyekkel aztán . . .

— Úgy? Na hát akkor nem adom a Miatyánk rétet! Tessék csak pörösködni!

Illés Ferenc becsapta az ajtót és nagy téptekkel indulatosan távozott.

A szomszéd szobából nevetés hangzott. Csengő női nevetés. A következő pillanatban kisetett egy piros arcú, kissé neki-gömbölyödött, magas, sugárzó szép delnő. Még folyvást kacagott.

— Óh a gögös paraszt! Hogy felfortyant! Ő nem adja a rétet! Hát mi lesz most a kastélyal? a tervvel? Hisz itt már az építész. Ha nincs meg a rétet, nincs parkunk, pedig a park a fő! Látod, milyen a paraszt, látod!

— De Klárka; — csitította Andor báró a hangos delnőt. Csak bízd rám. Meg lesz a Miatyánk rétet. És a kastély még ez évben itt fog pompázni!

Ha hallotta volna ezt Illés Ferenc! Ha látta volna, hogy egykori imádott rokona, Illés Klára, mily kihívóan néz utána az ablakból!

éves szederfacsemetét. Működése óta pedig kiosztott a községben 2.325 drb. kiültetésre alkalmas szederfát, 28.600 drb. 2—3 éves szederfacsemetét.

Kiültettek köztelkekre és közutak mellé 60 drb. másnemű fát.

Elhelyezhető volna még új ültetés gyanánt az Ukk felé vezető törvényhatósági út mentén 200 drb. szederfa.

A faiskolának állapota rendezett. A felügyelőség így végzi jelentését:

A felügyelőség elismeréssel párosult meleg köszönetét nyilvánítja Horváth János állami útmeisternek, az út mentén levő szederfák kezelésénél kifejtett példás buzgalmaért.

Az állami népiskola telke.

Nagyon fontos kérdés: hova épüljön az állami elemi népiskola. Ebben a kérdésben, amelynek megoldását, az egész város közönsége nagy érdeklődéssel várja, az első tanácskozás március 27-én volt. Az állami építő hivatal Bodár Árpád műépítő mérnököt küldte Sümegre, hogy az államosító bizottságot tájékoztassa. A mérnök a bizottság több tagjával megbeszélte a tervbe vett telkeket, nevezetesen az Árpád uccában Hegyi Kálmán, Gróf Ferenc, Kiss Gyula és Tasek János házait, amelyek telkei összefüggenek a leányiskola telkével, azután özv. Raile Józsefnének a Deák F. uccában és a Széchenyi uccában levő mind a két házát, a kórház és a Ramassetter pincék közötti telket.

A telkek megismerése után gyűlésre ült össze a bizottság elnökének Lukonich drnak vezetésével. Ezen az elnök üdvözölte a kiküldött mérnököt, azután a múlt gyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették s áttértek a telkek ügyének megbeszélésére. A mérnök első helyen a Raile Józsefné házát összekapcsolva a Ramassetter-féle kerttel, második helyen a Tasek—Hegyi-féle háztömböt, harmadik helyen a kórház előtti teret s a 4-ik helyen a Raile Józsefnének a Széchenyi uccában levő telkét ajánlotta, mert ez utóbbi nagyon erős lejtője miatt nagyon sok költséget igényel, tudatta, hogy a minimális terület 1400, négyzetméter. A szóban forgó területek mind meghaladják ezt a nagyságot, azért e szempontból alkalmasak.

Lukonich elnök tudatta, hogy a Tasek Hegyi háztömb 22.200, a Raile Józsefné háza 30000 K. Eitner Zsigmond még a ha-

rasztot ajánlja, ahol tetszés szerinti nagy térség áll rendelkezésre s egyben ajánlotta, hogy új ucca vonalat nyisson a város, mert a mostani fejlődés az istvándi út és a hegy felé nem egészséges fejlődés. A haraszt ellen Lukonich Gábor dr. felhozta, hogy tulajdonjoga vitás, mert rá a közbirtokosság formál jogot s évekkal előbb, amikor a haraszt értékesítését indítványozta, ez nagy ellenhatást keltett s még névtelen levelekben is fenyegették.

A kérdéshez a bizottság tagjai, nem igen szóltak hozzá, azért az elnök szavazásra bocsátotta a telek ügyét. Németh János plébános és Lukonich Gábor dr. a Tasek—Hegyi-féle ház, Eitner Zsigmond és Kellemen Károly dr. a haraszt, Kiss Antal városbíró a kórház előtti tér mellett szavazott. És ekkor az a meglepő helyzet következett, hogy a bizottság többi tagjai — nem szavaztak. Ekként a kérdés ilyen eldöntetlen állapotban került a március 29-én délután tartott képviselőtestületi gyűlés elé.

E gyűlést a városatyák nagy érdeklődésével tartották meg. Kiss Antal városbíró megnyitja után Éles Károlyt az államosító bizottság, tagjává választották.

Lukonich Gábor dr. ismertette a telek ügyének font. vázolt állását, fölhíva a képviselőtestület tagjait, hogy az ügy fontosságához mérten, jól megfontolva határozzanak. Kiss Antal városbíró tudatta azután, hogy az elüljárósági gyűlés is foglalkozott e kérdéssel s első helyen a Railené majort ajánlja megvételre, amely nagyságánál fogva legmegfelelőbb. A kérdéshez Eitner Zsigmond szólt hozzá s miután az elüljáróság e tervét teljesen megdöntötte, fejtette, hogy Sümegnek jövő fejlődése szempontjából önként kínálkozik a haraszt, ahol teljesen modern iskolát lehet építeni, nagy udvarral, kerttel, napközi otthonnal s ez az épület egyuttal megnyitná az új ucca sort. Külömben indítványához mereven nem ragaszkodik s amennyiben a képviselőtestület másképp határoz, készséggel beletegszik.

Barkóczy Károly a haraszt ellen érvel, ahova úgymond a város három negyed részéről csakis az Eitner-féle őrtorony mellett, igen keskeny úton juthatnának a tanulók. Amellett ez az új nagy forgalomhelye. A kórház előtti teret a Sárállás miatt kell elejteni. A Raile-féle ház pedig a Ramassetter kelet nélkül kicsiny, a kert elfoglalását pedig a végrendelkező akarata tiltja. Ekképpen

csakis a Tasek—Hegyi-féle telkekről lehet szó.

Lukonich Gábor dr. szerint a haraszt már azért sem lehet vinni az iskolát, mert erre a közbirtokosság formál igényt, tehát idegen helyre építeni nem lehet.

Németh János plébános arra irányítja a figyelmet, hogy az iskolának a templom mellett kell lennie.

Néhány kevésbé fontos hozzászólás után szavazásra került a dolog. Eitner Zsigmond indítványát visszavonva, a Tasek—Hegyi háztömb és a Railené-féle majorra történt szavazás. Az előbbire 22, az utóbbira 3 szavazat esett. Ennek következtében a városbíró a Tasek—Hegyi telek megvételét határozatilag kimondotta, mire a gyűlés utasította az elüljáróságot, hogy a tulajdonosokkal a végleges szerződést írja alá.

Lukonich Gábor dr. jelentette, hogy a képviselőtestület, utólagos jóváhagyásának reményében a szerződéseket az árak kialakításával már megkötötte.

A képviselőtestület ezután fölhatalmazta az államosító bizottságot, hogy minden dologban, amelyet a törvény a képviselőtestület hatáskörébe nem utal, eljárhasson.

Németh János plébánost megkérte a gyűlés, hogy a régi iskolaépület s hozzá való kisudvart, amely most a rom. kat. iskola nevére van írva, a megyés püspöktől kérje el, mert éppen a Ramassetter-ház telkébe nyillik bele.

Evvél az állami iskola telkének ügye elintéztet nyert.

A gyűlés további lefoiyásáról a Hírek rovatában számolunk be.

Forgács.

Magyarországon sok az elzúllott gyermek. Az apátlan anyátlan, a szegény, a nyomorék. Sok-sok a vak, a siketnéma. Ezek óriás percentje nem részesül védelemben, nevelésben oktatásban. Sok azután serdült korban, férfi korban már súlyos-kölcön a társadalom testén vagy töltelék a börtönben. Hej, de sok hasznos, munkás kart lehetne ezekből nevelni. Most meg tisztára elvesznek a nemzeti erőre nézve. Pedig bel nagy szükség van nálunk minden egyes életre, minden egyes munkás karra.

Ezeknek a züllésnek kitett gyermekeknek védelmét tűzte nemes lobogójára az *Urszázgó gyermekvédő liga*. Az ember és hazaszeretet legmagasztosabb munkája.

III.

A paraszt csakugyan félébredt a megcsalt Illésben. Egyenesen a városi ügyészhez ment. Elmondott neki mindent és tanácsot kért.

— Hát bizony — felelt az ügyész — olyan nagy úr, mint Verpeléthy Andor báró, minden pört megnyer! Ha nicsenek rendben az okmányai, kedves Illés uram, akkor elégedjék meg harmincezerrel.

— De minek neki az én birtokom?

— Kastélyt épített a szeretője számára s a szeretője éppen ezt a rétet kedvelte meg. Kötí magát hozzá.

— A szeretője? Ki az? — És Illés a padlóra nézett.

— Valami Illés Klára. Ott lakik vele. A napokban jött meg ő is . . . Párszor már kilovagoltak, kikocsikáltak . . . Ej, mintha nem tudná! Park lesz ám a rétéjéből Illés uram!

Illés Ferenc fölkapagott. Most már ő kacagott, de félelmesen és keserűn.

— Hát neki kell a Miatyánk rét? Az Illés Klárának! És a kastélya, az új kastélya ablakából akar farkas szemet nézni velem? Az a csábos, alattomos teremtés! Tán le is

néz majd rám, aki a dombi házikómba kinlódok, bänködök miatta! Elrontotta az életemet, hát nem nyugszik most sem? Jó!

Még az nap megköltötték Illés és Andor báró az adásvevési szerződést . . . Még abban a hétben megkezdtek a kastély építését . . . Még abban az évben beleköltözött a gonosz lelkű Klára . . .

A szülő dombról nap-nap után, hétről-hétre, hónapról-hónapra nézte Illés Ferenc, mint emelkednek a falak, mint zárják el szeme elől a határt, mint mérik ki az nizzsel-lérek a Miatyánk rétet, mint hintik be sárga, kavicsos murvával a hasított utakat, mint ültetik a fákat, bokrokat angol módra . . .

— Hahaha! Most már vége itt a világnak? Az én világnak? Szemem megakad itt? Tovább már nem is nézhetek többé? Soha, ameddig csak élek? Jól van, no! Kellett, hogy kezére járjak a Klára bosszujának? Mert csak az ő megalázott gögje a megtorlás vágya emelte ide a büszke kastélyt, ültette a parkot. Így akartad-e Illés Ferenc? No hát így!

Az első holdas éjen ott leste a prészáz gazdjára, mint lépnek ki a Miatyánk rét új

fáinak sötét árnyékából Andor báró és Klára. Az első ábrándos séta a parkban . . . Átölelve tartják egymást . . . Becstelen, parázna ölelés . . . Rablott öröm . . . Föllázító égbekiáltó! . . .

Valami rettentő gondolat, mint a vércse karma belekapott abba a sokat zaklatott agyba . . . Pillanatra a látása is elhagyta Illést . . . Azt hitte, csak állom, ami oda át történik . . . S mintha álom lett volna, úgy kapta le a falról a puskát . . . Leosont a kőkereszt mögé s ott ólálkodott . . . és egyre csak a Klára csókját vélte érezni ajkán, azt az egy régi, egyetlen csókot, a szüreti mulatság éjjeléből . . .

Azok ott, az önfelédtek, nem látták a fegyvert, mely rájuk volt szegezve.

— Még egy Illés vére!

— Miatyánk, ki vagy a mennyekben . . .

Halkan mormogta az imát a kőkereszt mögött. S a golyó, mely dördülve az öllekezők felé törtetett, csak egyiknek hasította át a szívét — azt a hűtlen, gonosz szívet.

Prém József.

Reggelizés előtt fél pohár **Igmándi keserűvíz** az erontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Schmidthauer-féle radio-actív

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz rádium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható: Sümegen Darnay Kálmán kereskedésében és minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedül természetes keserűvíz mely, kis üvegben is kapható.

H I R E K .

Sümege is megindult *Sólyom* főszolgabíróné buzgó vezetése alatt nemes keblű hölgyek támogatásával ez a szép munka. Holnap, húsvét hétfőjén úrnagyújtást rendeznek a harasztra. Vigye oda önként szíve áldozatát mindenki. Hacsak néhány filélt is.

Azután kedden és szerdán lesz a gyermek nap. Egyszerre az egész országban. E két nap az egész ország szíve föllángol s figyelme oda irányul a gyermekekre. Meglesz Sümege is. A közönség siessen, e napon vegyen tömegesebben, mert kereskedőink, üzletemberek egytől-egyig oda szegődtek e magasztos munka szolgálatába.

Jézus magához engedte, a kisdedeket, hogy megáldja őket. Siessünk mi is a gyermekek védelmére. Isten áldása lesz érte bőséges jutalmunk.

Nagyheti vásárunk a legnagyobb vásárunk egyike szokott lenni. Az idén silány volt. Első oka: az ünnep miatt el kellett tenni napjáról; a másik rossz napon helyezték át; a harmadik: nem hirdették kellőképpen. A vásár napjait, akárki választotta, rosszul választotta fájdalmas péntek napját. Különösen a sümegi üzlemberek szempontjából. Fájdalmas péntek amúgy is búcsú napja, sok-sok vidéki érkezik városunkba s vásárolt itt helybeli üzletekben egyet-mást. Most a vásár miatt a búcsú üzleti bevétele tisztán elmaradt.

Nem is hirdették kellőképpen a vásárt. Közvetlen mellettünk levő talvak lakosai sem tudták, hogy a virágvásár már pénteken lesz. Természetesen erősen közre játszott ez is, hogy a vásár kicsiny és néptelen volt. Ennek azután kárát vallották az iparosok, a kereskedők, a vendéklősök és maga — a vásárbérlő is.

— Minek irtuk meg ezt utólag, jegyezhetik meg, eső után köröngyeg. Megírtuk okulásul a jövőre, hogy okosabban intézzék a vásár áthelyezését s kellőképpen tegyék közhírré.

A föltámadás szent ünnepe van. Az ilyen nagy ünnep nemcsak a lélek ünnepe. Hogy méltóképpen üljék meg a család a lélek nagy ünnepét, napokkal előbb neki fog a gondos házi asszony, hogy elkészítse otthonát az ünnephez méltóan. Hogy ünnepeljen a család ne csak lélekben, hanem külsőképpen is. Folyik a tisztogatás: a súrolás, a meszelés, a nagy takarítás. Még lakosok homlok fala is új mezt kap: a szorgos háziasszony ugyan csak vakító fehérre meszeli.

Ekként válik a lélek egy-egy nagy ünnepe a testnek is ünnepévé. Mert az az alapos tisztogatás, takarítás nagyon üdvös dolog a test egészségére is.

Helyes, üdvös szokása ez jó magyar asszonyainknak.

A községek elöljárói pedig kövessék a magyar asszonyoknak ezt az ősi jó szokását. Fordítsanak ily nagy ünnepi alkalmából kettős gondot és figyelmet a köztisztaságra is. Hogy ne csak egy-egy család, hanem az egész község is méltóképpen fogadhassa egy-egy nagy ünnep beköszöntését.

Bárd.

— Felhívás előfizetésre Az új negyedév alkalmából tisztelettel kérjük lapunk közönségét, hogy az előfizetést megújítani s az esetleges hátralékokat beküldeni sziveskedjék. A lap előállítására tetemes költségbe kerül, ezt csak úgy tudjuk fődözni, ha olvasóink megfelelő támogatásban részesítenek. Jegyzők és tanítók 4 K kedvezményes áron rendelhetik meg lapunkat.

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— Adakozzunk Csány László szobrára! Csány László teljes életével a hazát szolgálta s azután önként adta oda áldozatul a hazáért, a szabadságért, a jövőért. Ez a jövő mi vagyunk. Értünk adta oda minden csöpp vérért, hogy váltságdíj legyen érettségünk, a mi függetlenségünkért, a mi boldogulásunkért. Ezért a nagy áldozatért nincs hódolat, hála és kegyelet elég nagy. De mi hálnaknak, kegyeletünknek, hódolatunknak szeméjét sem róttuk le addig, míg Csány László örök érdemeinek szobrát nem állítottunk.

A szobor azonban meglesz!

Olvasóink ismerik ennek történetét.

A sümegi egyesületek s a takarékpénztár is már odaadták adományukat jórészt, egyesek azonban még nem járultak a szobor alapjához. Ezekhez fordulunk kérés szóval. Aki mit szánt, küldje be lapunk szerkesztőségének s nyilvánosan nyugtáznunk fogjuk, avagy a szoborbizottságnak Zalaegerszegre, ahol a Magyar Paizs nyugtatja. Adakozzunk Csány László szobrára!

— Március 15. A helybeli rom. kat. leányegyesület f. hó 25-én hazafias ünnepet tartott az alábbi sorozattal: a) Szózat. b) Talpra magyar. Petőfitől, szavalta: Molnár László. c) Honfi sóhaj. Tyukos Jánosól, szavalta: Joós János. d) Március 15. (1848) Petőfitől, szavalta: Fekete Ernő. e) Felolvasás 1848-ról, tartotta: Hajós István tanító. f) Kossuth nóta. g) Dobog-e még szived? Kistelek Edétől. Szavalta: Adorján Ferenc. h) Március 15. Szalay Károlytól, szavalta: Kiss Lajos. i) A nemzet ébredése, Soós Lajostól, szavalta: Bódis Ignác. j) Himnusz. A szépen sikerült ünnepen az öreg honvédekkel együtt a közönség szép számban vett részt.

— Esküvő. Fényes esküvő volt folyó hó 24-én Budapesten, a dohány-uccai izr. templomban. E napon kötött házasságot Fischer Aladár dr., az országszerte ismert híres operatőr Redlich Dávid bankár kedves leányával, Stefikével, a kiváló tehetségű festőművésznővel.

— Kossuth Ferenc üdvözlése. A Március 15-iki ünnep alkalmából Kossuth Ferenc üdvözlő sürgöny küldetett. Erre Kossuth Ferenc től e válasz érkezett:

A szabadságharc emléknapi alkalmából hoztam intézett üdvözlő táviratukért s abban kifejezett ragaszkodásukért s jókívánataikért — melyeket én is szívből viszonzok — fogadják valamennyien halás köszönetem nyilvánítását.

Hazafias üdvözléssel

Kossuth.

— Államsegély. A vallás- és közoktatási miniszter a sümegi iparos iskolának a folyó iskolai évre 800 K állami segélyt utalványozott.

— Magyar név. Ritscher Salamon zala-szentbalazsi lakos valamint kiskorú gyermekei Imre és Irén Réceire, Hirschler István nagykanizsai lakos Horvátra, Pollák Rezső nagykanizsai lakos Lévédira, Stern Móric szentgróti lakos Sugárra, Stern Ignác valamint János és Irén kiskorú gyermekei Sándorra magyarosította vezetéknevét.

— Községi gyűlés. Sümeg képviselőtestülete folyó hó 29-én Kiss Antal városbíró elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. Legfontosabb tárgya az állami népiskola telkének ügye volt, erről lapunk III-ik cikke szól. Utána Eszterházy urodalma kérte, hogy a püspöki urodalomtól bírt vadászterület után az öt évre szóló 578 K 61 fillér községi pótlékot térítse vissza, mert az állami adót is elengedték. A képviselőtestület a kérvényt elutasította s megbízta az elöljáróságot, hogy az adó elengedése ellen fölebbezzon. Több illetőségű ügy elintézése után az árpád-uccai lakosok kérelmére elhatározták, hogy az ovó előtti kút környéke és az ott levő hid a rend és közbiztonságunk megfelelően átalakítsák. Mivel a kórházi bizottság két tagja: Eitner Sándor és Darnay Kajetán elhunyt, helyükbe Sólyom Tivadar

főszolgabíró és M. Kóssa Gusztávot választotta meg a közgyűlés. Ezután a gyűlés eloszlott.

— Menetrend. A Balatontavi gőzhajózás április 30-ig szóló menetrendje lapunk kiadóhivatalában megtekinthető.

— Átheizetés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Molnár Béla perlaki állami elemi népiskolai tanítót pillisszántói állami elemi iskolához helyezte át.

— Megcsonkított szobor. Annak idején megírtuk, hogy a keszthelyi Festetich szobrot 1903. május 13-ikán Böröndi József kocsis megcsonkította olyképpen, hogy a szobron levő cimerekből a gólyát és a szobor mellélakajjáról a sarlót letörte. Ezért a tettért Böröndi 6 hónapi börtönbüntetést szenvedett. A letört gólyát és a sarlót csak másfél év múlva találták meg s oly ügyesen tették vissza helyére, hogy a csonkításnak nyoma sem maradt. — Tegnap reggelre ismét eltűnt a szoborról a gólyamadár, valaki letörte. A Georgikon alapítójának szobra ismét csonka. A hatóság már a reggeli órákban megindította a nyomozást.

— Hegyközségi gyűlés. A sümegi Baglyashegy községe folyó hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlését, Ezen Bánfi Alajos hegybíró beszámolt a választmány évi működéséről, elfogadták a pénztári számadásokat s Ereki István pénztárosnak fölmentést megadták. Mivel a választmány megbízása lejárt, a választmányt újra megalakította a közgyűlés. Bánfi Alajos, ki 8 éven keresztül állott a hegyközség élén, kijelentette, hogy tisztét többé el nem fogadja. A közgyűlés méltányolva okait, sikeres működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A közgyűlés után nyomban választmányi gyűlés volt, ez hegybírónak Szűcs Zsigmondot, helyettes hegybírónak Fekete Józsefet, jegyzőnek Fürst János drt. választotta meg.

— Műemlékek. A Műemlékek Országos bizottsága a következő emlékeket vette föl az ország műemlékeinek sorozatába: Sümege: A r. kat. plébánia templom. Maulpertsch falképei. Középső harang 1648. Öntötte Bécsben Leonard Löw. Kis harang. 1721. Képekkel. Sümeg vára, rom. Föld alatti épületmaradványok. Csabrendek: Római sírkő és más maradványok lelőhelye. R. kat. templom: a) A községben. b) Tárkány pusztán. c) Csabi pusztán. Harangjai. Csehín: A falu keleti végén római tép maradványai.

— Gyűlés. A József kir. herceg szanatóriumi egyesület sümegi fiókjá március 24-én Epstein Vilmosné elnök vezetésével tartotta közgyűlését. A tagok nagyon csekély érdeklődést tanúsítottak a gyűlés iránt. Az elnök megnyitójában jelentette, hogy Guttmann Hugó dr., a fiók jegyzője eltávozott Sümege-ről, helyébe egyhangulag Németh Bözsét választották meg. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után — Ereki Istvánné írta eleven ügyes tollal — fölolvasták a közép-pont levelet, amelyben tudatta, hogy az egyesület gyulai Szanatóriuma megépült s ebbe 1 tüdőbeteg ingyen elhelyezést nyerhet. A gyűlés megbízta az elnökséget, hogy az egyesület orvosával egy beteget jelöltesse, akit azután elküldenek. Fizető betegek egyenesen a gyulai Szanatórium igazgatóságához forduljanak felvételért. A tagdíjat megtagadó tagokat fölszólítják a fizetésre, avval, hogy a díjat bírói uton is behajtják. Az évi számadást Ereki Istvánné pénztáros terjesztette elő. Bevétele volt 303 K 64 fillér, kiadás 253 K 61 fillér, maradék 50 K 3 fillér. A számadások rendben voltak, a gyűlés a fölmentést megadta. Evvel a gyűlés véget ért.

— Tűzoltók mulatsága. A sümegi önk. tűzoltó csapat április 1-én a Kaszinó nagytermében táncmulatságot rendez. Belépő díj 1 K. Kezdeté 8-kor.

— Zala György ünneplése. Szép ünnep folyt le f. hó 26-án Zala György szobrásznak városligeti műtermében. A zalavármegyei Alsólendvai Iparos Olvasókör dísztagjává választotta Zalát, mint Alsólendva szülöttét. Az erről szóló diszoklevelet, amely Faragó (Freyer) M. festő keze alól került ki. Nyáry Béla, a kerület országgyűlési képviselőjének és Pataky Kálmán körelnöknek

vezetése alatt az ottani tekintélyes polgárokból alagult küldöttség adta át a mestereknek. Nyáry képviselő üdvözlő szavaira Zala György meghatottan mondott köszönetet. Nyáry képviselő bemutatta ezután a küldöttség tagjait, kiket a mester végigkalauzolt műtermében, bemutatta nekik a millenáris emlékmű szoboralakjainak és egyéb műveinek mintáit.

— **Halálos végű kocszás.** Folyó hó 19-én vásár volt Káptalantóiban, — ahonnan több tapolcai iparos Illés Gábor fuvaros kocsiján hazafelé tartott. Fuvarosuk, hogy lovait alkudozójának bemutassa, gyorsabban hajtott. A megierhelt kocszi a meredek útról le, hirtelen az országútra akarván fordulni, óriási recsegés és ropogás között felborult úgy, hogy a rajta ülőket, mint a nagy vásári nehéz ládákat nagy erővel a kemény köre dobta. Egyik láda tetején ült Horváth István tapolcai fiatal iparos, ki oly szerencsétlenül esett, hogy egyik súlyos láda reá zuhant és mellét, fejét összezúzta. Esméletlenül szállították Tapolcára, ahol félórai kintlódás után meghalt. A többi iparosok is kisebb-nagyobb sérülést szenvedtek.

A szocialisták ellen. Tapolcáról írják: Az építő iparosok országos szövetségének helyi csoportja időszerűnek tartotta, hogy a nekik fizetett munkabérekkel szemben munkát is követeljen, mit egy munkarendben összeállítva a segédek minden megjegyzés nélkül visszautasították s el nem fogadják. A szövetség elhatározta, hogy csakis olyan munkást alkalmaz, kif a munkarendet elfogadta, aláírásával ellátja, kik ezt nem teszik nem alkalmazhatók, vagy a már munkában állók elbocsájtandók. — Ha tehát a megjegyzés létre nem jön az idén aligha lesz-építkezés Tapolcán.

— **A női nevek jelentése.** Érdekes tudni, hogy a nálunk is használatos női neveknek, amelyek többnyire a héber, görög, latin és az ó-német nyelvből honosodtak meg nyelvünkben, mi a jelentése. Néhol a név az egyéniséggel szépen harmonizál, más helyt nagyon ellentétes vele. A héberből átvett nevek jelentése; Anna: a kedves. Erzsébet: az Istent dicsérő. Gabriella: isteni. Johanna: kegyelmi gyermek. Márta: az erős. Rebeka: jól táplált. Eszter: csillogó. Zsuzsanna; liliomsziszta. A görögből erednek: Dorrottya: Isten ajándéka; Doris: tehetséges. Eleonóra és Laura: résztvevő. Heléna: a hold. Irén: béke. Katatin: szemérmes. Melánia: barna. Melitta: méh. Latin nyelvből kapjuk: Angelika: angyalka. Aguzta magasztos. Auróra: Hajnalka. Berta: szent. Benedikta: áldott. Klára: a tiszta, vagy a hies. Klementina: a kegyes, vagy a szende. Emillia: az illedelmes. Leona: nőoroszlán, vagy a bátor. Luca: a felvilágosult. Margit: a gyöngy. Patila: a megelégedett. Róza: a róza. Ó-német nevek: Albertina: nemes. Frida: a hősnő. Zelma: a gazdag. Henriette a gazdálkodó, Wilhelmina: a vadászó. stb.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák áll. s. kecskeméti intézetébe az 1907/1908. tanévre nem- és valláskülönbség nélkül felvétetnek olyan 7-től 10 éves korú siketnéma gyermekek, kiknek a siketnéma kívül más testi vagy szellemi fogyatékoságuk nincs. Felvételért a legszegényebb szülők is folyamodhatnak, mert az intézet igazgatósága módját ejti annak, hogy a vagyontalan szülők gyermekei is bejussanak az intézetbe. Rendszeres iartásdíj évi 160 K. Módosabb szülők gyermekei megegyezés szerint helyzetnek el. Felhívjuk még a szülők figyelmét arra a körülményre is, hogy az intézettel kapcsolatosan egy országos jellegű kertészeti továbbképző iskola felállítását tervezetlik, amelyben

intézetet végzett növendékek a kertészet minden ágában és a szőlő-, gyümölcsfajta- és selyemtermelésben fognak kiképeztetni. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága.

— **Bérbeadott városi téglagyár.** Sok vitának volt a tárgya a városházán a zalaegerszegi téglagyár. Évekkel ezelőtt bérbe volt adva, a város azonban házi kezelésbe vette, hogy olcsó és jó építő anyagot adhasson a város közönségének. A házi kezelés azonban nem fizette ki magát, tehát újra elrendelte a képviselőtestület a bérbeadást. Ajánlattevő több volt. A legmagasabb ajánlatot Bichler Dénes nyug. körjegyző tette 2612 K, utána Ján Ferenc zalaegerszegi kereskedő következett 2504 K ajánlattal. A zárt írásbeli ajánlatok felbontása után Ján Ferenc szintén beígerte a 2612 K-t, a képviselőtestület azonban Bichler Dénes ajánlatát fogadta el s vele a szerződést meg is kötötte. A városi téglagyár tehát bérbe van adva. A város elég előnyös szerződéshez jutott. De hogy a közönség nem fogja drágán megfizetni a város hasznát, legalább is kétséges. A téglá megdrágulása körülbelül biztosra vehető, mert az árakat a városi téglagyár többé nem mérsékelheti.

— **Szőlő- és borgazdasági tanfolyam.** A szőlőművelés szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott néptanítók részére, a tapolcai vincellér-iskolában április 29-től május 12-ig és október 10-től 23-ig a folyó évben is négy hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyam lesz. A tanfolyamok célja, hogy az azokon résztvevő néptanítók a szőlő- és borgazdaság terén, különösen tekintettel az elpusztult szőlők fölújítására, részben elméletileg is kiképeztessenek oly célból, hogy e szakmában a népközlőkben és a gazdasági ismétlő-iskolákban a tanulóknak oktatást nyújthassanak, illetőleg az ifjú nemzedékben a szőlőművelés iránt érdeklődést ébreszteni képesek legyenek s általában az illető községben a nagyobb szakértelmet és szakképzettséget nem igénylő egyszerű szőlő- és borgazdasági ismeretek népszerű terjesztését a nép között előmozdítsák. A tanfolyamokra csak oly néptanítók vehetők föl, akik oly hegyvidéki községben működnek, ahol a filloxera a szőlőket már megtámadta, vagy már el is pusztította s ahol a lakosság kizárólagos vagy főkereseti forrása a szőlőművelés. A tanfolyamokra fölvevő néptanítók útiköltségeik s a lakás és élelmezési költségeik fedezésére, az egész négyheti tanfolyam tartamára egyenként 120 korona általányt kapnak. Ennek felét a tavaszi, másik felét pedig az őszi tanfolyam első napján megkapják. Akik ezeken a tanfolyamokon résztvenni óhajtanak, egykoronás bélyeggel ellátott kérvényeiket (amelyben életkoruk, nyelvismeretük, tényleges alkalmaztatásuk, a szőlő- és borgazdaság terén esetleg eddig történt működésük is föltüntetendő s ezen körülmény közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandó) legkésőbb folyó évi április hó 5-ig, az illetékes kir. tanfelügyelő útján ahhoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz (illetőleg vincellér-iskola igazgatóságához) nyújtsák be, akiknek kerületében működnek.

— **Konyha- és háztartás számára.** Tudvalevőleg minden háziasszonynak büszkesége lehetőleg jó és ízletes kávé az asztalra hozni. Ezért talán kétszeresen kíváncsatos, hogy egy újabb készítményre utaljunk, mely kitűnően bevált. Ma már majdnem minden családban Kathreiner-féle Kneip maláta kávé isznak. Elkészítése a legegyszerűbben úgy történik, hogy a Kathreiner megdarálva nem tulságos kis edényben

hideg vízzel leöntjük és felforraljuk. A maláta kávé még öt percig jól kiforralni hagyjuk, s miután a főzet egy kissé megülepedett azzal felöntjük a kávémasinába helyezett s megdarált gyarmatkávé. Ha kávémasinát nem használunk, akkor a megdarált gyarmatkávé egyszerűen a forrásban levő maláta kávéba öntjük. Keverjük meg aztán az egészet, s hagyjuk még néhány percig „nyugodni” amire a kávé gondosan leszűrhető. Általában leginkább felerészben Kathreiner és felerészben gyarmatkávé szeretnek használni. Nagyobb takarékoság szempontjából azonban a Kathreinerből mindig többet és többet vehetünk, s ennek arányában a gyarmatkávéból kevesebbet. Gyermeknek, betegeknek és gyöngéknek ajánlatos a Kathreiner tisztán, gyarmatkávé hozzáadás nélkül, elkészíteni. Ezt hasonlóan hideg vízzel leöntjük az edényben és jól kiforralni hagyjuk. Ezt a kis fáradságot csakhamar megjutalmazza a betegek és gyöngék egészséges erősödése és a gyermekek virágzó kinézése.

— **A Nap.** A fővárosi zsurnalisztika valószínűsége szencziója *A Nap*, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. *A Nap* a közönség rajogó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. *A Nap* független, érdekes, tartalmas és teljes krónikája a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. Felelős szerkesztője: Braun Sándor, Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevenességben új ez az ujság. Valósággal zászlóvivője *A Nap* a magyar függetlenségi törekvéseknek és úgy politikai, mint ujságírói sikerei óriási tényezővé tették. *A Nap* hasábjain tükröződik a leghivebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő ujság a legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.), előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek *A Nap* kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-uca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Nyilt-tér.

E rovatban közöltekért nem felelős a szerkesztő.

Fogműterem.

Tapolcán minden hó 20-tól 27-ig.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász fiók-műterme

Tapolca, Eibesütz szálloda.

Készít minden a modern fogászat körébe vágó műveleteket, jótállással. Szájpadlás nélküli műfogak.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos. Széchenyi-u.

Használt es új

írógépek

(200 koronától
feljebb
jótállással)

sokszorosító készülékek

és kelleik, modern irodaberendezési tárgyak kaphatók
Würzburger és Társa betéti társaságnál, Budapest V., Szabadság-tér 4.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca.

BÖHM PAL divatáru-kereskedő, vászon gyári raktár.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő. Gazdasági gépek raktára. Régiségraktár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-utca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-utca 454. sz.

HERCZIG BALINT épület- és butoraszta-los, sirkoszoru, érc- és fakoporsó dús vá- lasztékban. Városháza utca 593. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus- féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-utca, Epstein-ház.

KELL JENŐ hérkocsitulajdonos és borüg- yök. Mihályfai-utca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butoraszta-los, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gép- raktár. Kossuth Lajos-utca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-utca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád- utca 287. sz.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-utca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kos- suth Lajos-utca.

MESTERHAZY SÁNDOR vendéglős a Kiszaludszálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-utca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-utca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-utca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabo- nacsere. Flórián-tér és Árpád-utca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-utca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-utca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős

SKÁLÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-utca.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butoraszta-los. Árpád-utca 286.

SZELE KALMÁN benzin motor- és cséplő- géptulajdonos. Temető-utca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-bárány«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállal- kozó. Árpád-utca 145sz.

TÓTH GYULA férfi szabó. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

WEISZ IGNÁC vendéglője, Rendeki-utca.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdo- nos, Gabonacsere.

Új sümegi

és brom képeslevelezőlapok, dús vá- lasztékban kaphatók.

Horvát Gábor

könyvkereskedésében Sümegen.

Imakönyvek

dús választékban

Horvát Gábornál.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümeg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia, élősvény.

Bármely talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármely állatnak ellenálló, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a leg- tökéletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszje, egy gyűjtemény 8 fajtából 20 tő, egy tő 2—3 száz fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

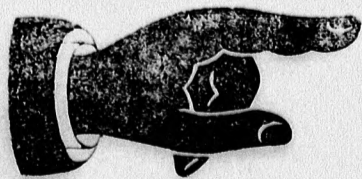
ablak ültetések és hiá- nyok pótlására, 60 leg- kiválóbb bor- és csemege- faj, szigorúan válogatott, tökéletes forradású és fajtiszta dugókerü példányok.

Delaware

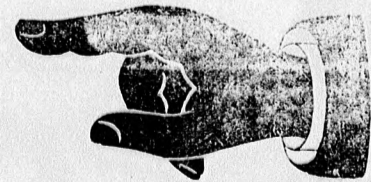
sima vessző, minden szál megfakad, csak a leg- nemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes erős, oltási, permetezni nem kell, és kezeléséhez, semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és **KÉPES ÁR- JEGYZÉKET** tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos Nagy-Kágya. **Levelezés minden nyelven.**

— **Sárcipő** (galoschni). Duplaerős, urak- nak frt 1.65, hölgyeknek 1.10. Nyelves, uraknak frt 1.70, nyelves hölgyeknek frt 1.40. Würzburger Jakabnál, Sümegen.

MÁRKUS SALAMON FIA

ARÚHÁZA Sümegen, Kossuth Lajos ucca 137.

Ajánlja ujonan és a jelenkor igényeinek megfelelő dús választéku áruházát tavaszi és nyári idényre mindennemű divatszövet, De Lain, kékfestő és vászon árukban, melyeknek legnagyobb része

hazaigértmány.

Felhívja a nagyérdemű vásárló közönség figyelmét az április hó 2—3-án tartandó **gyermek napra** és kéri a nagyérdemű közönség tömeges látogatását, bevásárlását, hogy alkalma legyen e napon a gyermek liga javára **minel többet** adományozni

Hirdetéseket

jutányos áron

felvesz

a kiadóhivatal.

Eladó!!!

nagymennyiségű első osztályu szokvány minőségű fajtiszta gyökeres **fásoltvány** az összes bor és csemege fajokból; ugyszintén I. osztályu **sima és gyökeres Ripária Portalis, Rupestris-Manticola, és Vitis Solonis** amerikai-vadvessző, valamint **hazai sima és gyökeres** vessző.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep

kezelősége, Tapolca (Zala m.)

HORVÁT GÁBOR

könyvnyomdája, könyvkötészete,
könyv-, papir-, író- és rajzeszköz-kereskedése, körjegyzői nyomtatványraktára
SÜMEGEN.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy modern igényeknek megfelelő könyvnyomdát

könyvkötészettel

bővítettem ki. Elvállalom jutányos áron iskolakönyvek, regények, folyóiratok, hivatalos közlönyök, imakönyvek és bármennemű tudományos és írói művek bekötését papír, vászon és bőrütanzatú vászonba, a legkülönfélebb színekben, továbbá minden e szakmába vágó munkát.

Könyvnyomdában

készítek mindennemű nyomtatványokat, úgymint: névjegyek, levélpapírok, borítékok, számlák, jegyzékek, nyugták, körlevelek, levelezőlapok, táblázatok és falragaszokat, továbbá gyászjelentések, meghívók, belépőjegyeket, számadások, zármérlegeket és folyóiratokat, úgyszintén bármennemű írói műveket és hivatalos nyomtatványokat, izléses kivitelben és jutányos áron.

Kiváló tisztelettel

Költsegtetés és minták díjtalanul.

özv. Horvát Gáborné.

Porcellán

servicek, edények, dísz-
tárgyak, mosdókészle-
tek, kávéházi és ma-
gánhasználatra, fehér
és színes kivitelben

legolcsóbban

Würzburger Jakabnál

Sümegeen, kaphatók.